

Warszawa, 16 września 2021 r.

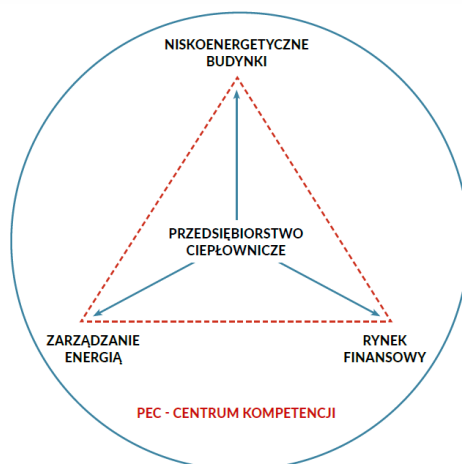
Dostosuj się albo giń. Nowy model biznesowy ciepłownictwa

Ciepło w Polsce drożeje. To skutek przestarzałego modelu biznesowego w ciepłownictwie, który wynagradza firmę za jak największą produkcję ciepła i nie zachęca do modernizacji infrastruktury. Tymczasem odbiorcy chcą płacić za energię i ciepło jak najmniej. Jednym z kluczowych elementów gry o niższe rachunki jak i o niższe emisje CO₂ staje się efektywność energetyczna systemów ciepłowniczych i budynków. To całkowicie zmienia warunki rynkowe, w których muszą odnaleźć się firmy ciepłownicze. Jeśli nie chcemy dopuścić do ich upadku – konieczne jest wdrożenie nowego modelu biznesowego w ciepłownictwie. O tym, jak mógłby on wyglądać, Forum Energii pisze w najnowszym raporcie.

Model, który proponujemy w analizie „Przedsiębiorstwo ciepłownicze przyszłości” łączy ze sobą kluczowe wyzwania: zapewnienie odbiorcom ciepła, pomoc w utrzymaniu na rynku firm ciepłowniczych oraz wsparcie w redukcji emisji z sektora. Analiza zawiera propozycje rozwiązań technologicznych, finansowych, prawnych i legislacyjnych, które pomogłyby przekształcić obecne PEC-e w przedsiębiorstwa, które odnajdą się w nowych warunkach rynkowych.

- Fundamentalna zmiana polega na tym, że przedsiębiorstwa ciepłownicze muszą być wynagradzane nie za samą produkcję ciepła, lecz za zapewnienie komfortu cieplnego przy racjonalnym koszcie i z poszanowaniem środowiska. To jest całkowita zmiana filozofii działania. PEC-e zamiast maksymalizować zysk poprzez wzrost produkcji powinny być nagradzane za jej zmniejszenie. Powinny zwiększyć zakres swoich działań i wziąć na siebie zarządzanie całym procesem. To już nie tylko produkcja i przesył ciepła, ale i poprawa efektywności energetycznej budynków przyłączonych do sieci, zarządzanie energią u swoich klientów, a także współpraca z bankami i innymi instytucjami finansującymi, które zapewnią dostęp do pieniędzy na niezbędne inwestycje. Nowoczesny PEC to centrum kompetencji - wyjaśnia Andrzej Rubczyński, dyrektor ds. Strategii Ciepłownictwa w Forum Energii.

Zmiana modelu funkcjonowania przedsiębiorstw ciepłowniczych jest kluczem do efektywnej kosztowo transformacji sektora. Nie jest możliwe przejście na bardziej przyjazne środowisku, bezemisyjne źródła ciepła przy zachowaniu obecnego poziomu produkcji ciepła, bo będzie to zbyt kosztowne. Wymianie źródeł ciepła musi towarzyszyć termomodernizacja budynków, która pozwoli znacząco zmniejszyć zapotrzebowanie na ciepło. Tylko w takiej sytuacji budżet gospodarstw domowych nie zostanie dodatkowo obciążony kosztami modernizacji sektora. Ważne jest dobre zaplanowanie działań i ich synchronizacja zarówno po stronie źródeł ciepła, jak i budynków. Potrzebna jest więc ścisła współpraca właścicieli budynków oraz lokalnych władz odpowiedzialnych za planowanie energetyczne z przedsiębiorstwem ciepłowniczym.

Wdrożenie nowego modelu biznesowego w ciepłownictwie wymaga ogromnej zmiany, także mentalnej, i nie uda się bez zdecydowanego wsparcia ze strony państwa. Sektor nie może być pozostawiony sam sobie. Rząd powinien wyznaczyć mu nowe cele i zapewnić pełne wsparcie w transformacji – poprzez przygotowanie odpowiednich regulacji prawnych jak i finansowych: od oddłużenia PEC-ów, przez zwiększenie dostępności kredytów i dedykowane instrumenty finansowe.

- Na wszystkie niezbędne inwestycje potrzebny jest ogromny kapitał – warto jednak pamiętać, że w nowej perspektywie finansowej UE na cele czystego ciepła zarezerwowano dużą ilość pieniędzy. Żeby po nie sięgnąć, trzeba mieć wizję – jakie ma być ciepłownictwo i jakie zadania są przed nim stawiane, np. kiedy ma nastąpić kres spalania węgla w ciepłownictwie systemowym. Tymczasem wciąż nie ma rządowej strategii dla ciepłownictwa – jej projekt dopiero w najbliższych tygodniach trafi do konsultacji. Drugi oczekiwany dokument to strategia dla budynków, bo bez wytyczenia ścieżki poprawy efektywności energetycznej budynków trudno racjonalnie planować inwestycje w ciepłownictwie – podsumowuje Andrzej Rubczyński.

Kluczowe liczby

- **67%** energii cieplnej małych systemów ciepłowniczych może pochodzić z OZE w wyniku modernizacji nieefektywnych systemów ciepłowniczych i zastępowania kotłów węglowych pompami ciepła zasilającymi wydzielone niskotemperaturowe systemy ciepłownicze.
- **73%** łącznych oszczędności energii cieplnej uzyskają dobrze ocieplone budynki oraz sieci ciepłownicze przekształcone na niskotemperaturowe mikrosieci.
- **1 mld zł** – o tyle spadnie roczny koszt zakupu uprawnień do emisji CO₂ od roku 2030 dzięki przekształceniu wszystkich krajowych nieefektywnych systemów ciepłowniczych w systemy niskotemperaturowe zasilane pompami ciepła.
- Docelowo **60% (2 tys. zł rocznie)** mniej zapłaci za ciepło gospodarstwo domowe funkcjonujące w zmodernizowanym budynku zasilanym zeroemisyjnym źródłem ciepła w stosunku do gospodarstw funkcjonujących w nieocieplonych budynkach zasilanych z nieefektywnych systemów ciepłowniczych.

Kontakt dla mediów:

Aleksandra Dziadykiewicz, aleksandra.dziadykiewicz@forum-energii.eu

Przedsiębiorstwo ciepłownicze przyszłości | Nowy model biznesowy**Autorzy:**

Janusz Mazur, Jan Rączka, Christian Schnell, Marcin Żuk, Solivan Pontes dla Forum Energii

Redakcja merytoryczna:

Andrzej Rubczyński, Piotr Kleinschmidt

Data publikacji raportu:

16 września 2021 r.

Wszystkie analizy i publikacje Forum Energii są nieodpłatnie udostępniane i mogą być powielane pod warunkiem wskazania źródła i autorów.